

kan ikke bruges til at antaste kollektive kampskridt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu har jeg rent faktisk lyttet meget omhyggeligt til, hvad ministeren har sagt; det kan ministeren så tro på eller lade være. Ministeren mener, det er løsrevne citater, jeg kommer med, når jeg tager de afgørende passager fra dommen, men ministeren kan jo ikke bestride, at den ordlyd, som jeg læste op fra dommen, rent faktisk er, hvad der står. Ministeren søger så at finde en fortolkning, som gør, at han ligesom kan berolige sig selv.

Så siger ministeren nu: Det vedrører kun nogle ulovligheder, der har fundet sted i Frankrig, altså noget, som vedrører straffelovgivningen i Frankrig. Jamen sådan er formuleringerne. De generelle formuleringer i dommen er krystalklare, og de vedrører private aktioner. Der står i dommen, at hvis en medlemsstat undlader at gribe ind over for hindringer, der skyldes private aktioner i medlemsstaten rettet mod produkter fra andre medlemsstater, falder det altså ind under, at man kan blive dømt, så det er et meget bredere område end det, som ministeren forsøger nu at isolere det til.

Jeg kan kun gentage, at vi bliver nødt til at komme til bunds i rækkevidden af denne dom, og jeg må desværre sige, at det notat fra regeringen, som vi har fået i Europaudvalget, efter min mening ikke bygger på en korrekt forståelse og bedømmelse af denne dom fra EF-Domstolen. Den risikerer altså at føre os ud i en situation, hvor Danmark kommer ud for meget alvorlige problemer i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.59

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Første behandling af lovforslag nr. L 73: Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse. (Helhedsorienteret byfornyelse og aftalt boligforbedring).

Af bolig- og byministeren (Jytte Andersen). (Fremsat 22/4 98).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jytte Wittrock (S):

I forbindelse med fordelingen af midlerne til byfornyelsen i 1998 brugte man det såkaldte først til mølle-princip. Det viste sig at være uhensigtsmæssigt. Derfor fremsættes et forslag til ændring af loven, der gør op med dette princip, som fik karakter af tilfældighed. I stedet skabes der mulighed for at få en sammenhæng mellem fordeling af midler og de initiativer, der søges iværksat lokalt.

Der er et forslag om, at behovsbedømmelse skal lægges til grund for fordeling af midlerne til helhedsorienteret byfornyelse efter nærmere fastsatte udvælgelseskriterier. Det samme gælder for midler til aftalt boligforbedring.

Fordelingen af investeringsrammen til kommunerne foretages efter objektive kriterier baseret på fordelingsnøglen for byfornyelsen, dog således at de kommuner, der kommer i betragtning, får mindst en halv mio. kr. Herefter fastsætter de enkelte kommuner selv kriterierne for, hvordan de vil prioritere ansøgerne i kommunen.

Der er i lovforslaget åbnet mulighed for, at en kommune kan overføre uforbrugte midler fra ét år til et andet, dog således at der i tre år højst kan overføres 0,5 mio. kr. pr. år med den tilføjelse, at ministeren i enkelttilfælde kan dispensere fra treårsgrænsen.

Alt i alt mener vi i Socialdemokratiet, at det er et godt lovforslag, som retter op på de uhensigtsmæssigheder, der blev resultatet af først til

mølle-princippet, så vi skal anbefale lovforslaget.

Rikke Hvilshøj (V):

Vi kunne alle følge med i det administrative kaos, der opstod ved årsskiftet, da midlerne til den aftalte boligforbedring skulle fordeles. Folk stod jo længere tid i kø den nat i januar, end det har været tilfældet ved de københavnske tankstationer under storkonflikten. De mest kritiske røster mente ligefrem, at fordelingen var så vilkårlig, at den fortjente at blive betegnet som Boligministeriets årlige lotteri. Det var boligministerens administrative ansvar.

Som forligsparti ønsker Venstre naturligvis ikke, at noget lignende skal gentage sig, når der igen skal uddeles midler til forbedringsarbejder. Derfor vil vi heller ikke være afvisende over for det lovforslag, som regeringen nu fremsætter.

Vi ønsker dog under udvalgsbehandlingen en række afklaringer; bl.a. ønsker vi at få en endelig afklaring på, om dette overhovedet kræver en lovændring. Spørgsmålet for os er, om den gældende lovtæst levner så meget råderum til ministeren, at hun rent administrativt kan sikre, at uddelingen af midler ikke sker på samme vilkårlige måde i fremtiden. Hvis det er tilfældet, ser vi i Venstre ikke nogen grund til at gennemføre den lovændring, ministeren her foreslår.

Vi vil også gerne benytte udvalgsbehandlingen til nærmere at undersøge hensigtsmæssigheden i de frister, der nu er lagt op til i lovforslaget. Jeg mener, vi bør kigge nærmere på at give beboerne den længst mulige frist til at gøre sig overvejelser om, hvilke midler og hvilke projekter de vil søge til, og så må kommunerne, hvis man kan sige det sådan, rubbe sig lidt mere og få udstukket de retningslinjer, som de ved der med det her lovforslag bliver givet lejlighed til.

Vi vil også gerne lige kigge nærmere på de små kommuners stilling og mulighed for at få adgang til de her midler. Vi har allerede fået en række høringsvar, og der er kommet nogle kommentarer, og igen vil vi gerne benytte os af udvalgsarbejdet til at få kigget nærmere på de her høringsvar.

Der er en masse ting, som jeg ikke tror der er så meget partipolitisk i, men vi skal sikre, at vi får en ordentlig løsning denne gang, for det drejer sig om at sikre en fornuftig fremtidig fordeling af midlerne til aftalt boligforbedring og

helhedsorienteret byfornyelse; andet kan vi faktisk ikke tillade os at byde de borgere, der søger disse midler.

Det vil Venstre selvfølgelig ikke stille sig i vejen for, så vi ser frem til udvalgsbehandlingen og til, at vi forhåbentlig kan få et positivt udfald ved den endelige behandling.

Jens Heimburger (KF):

Det Konservative Folkeparti er blandt forligspartierne bag loven om byfornyelse; derfor støtter vi også gerne ideerne bag lovforslag nr. L 73.

Først og fremmest finder vi det væsentligt, at først til mølle-princippet droppes som fordelingsmetode. Der var jo om ikke tumultagtige scener, så i hvert fald et uværdigt forløb i begyndelsen af året ved fordelingen af midlerne, som vi gerne skulle undgå gentage sig.

Det er heller ikke uvæsentligt, at kommunerne får mulighed for overførsel af uforbrugte midler til senere brug. Det giver formodentlig de mindre kommuner bedre vilkår, og derudover får kommunerne også mulighed for at indarbejde ansøgningerne om aftalt boligforbedring i deres samlede planlægning af byfornyelse – en decentralisering, som vi også støtter.

Ved flere af høringsssvarene fremhæves problemet omkring den korte ansøgningsfrist for aftalt boligforbedring. Det problem vil vi gerne være med til at løse og synes, vi skal se seriøst på det under udvalgsarbejdet.

I forslaget til helhedsorienteret byfornyelse hilser vi det samtidig velkommen, at man overgår til behovsvurdering af ansøgningerne. Det skulle give bedre mulighed for en seriøs kvalitativ vurdering af ansøgningerne, så vi ser frem til en positiv behandling af forslaget.

Pernille Frahm (SF):

I SF ser vi også frem til en positiv behandling af forslaget. Vi kan huske de groteske scener, som andre ordførere har beskrevet, hvor det ikke var behovet, der afgjorde, hvem der fik, men det tekniske udstyr, især da Københavns Kommune kom til at trykke sig forkert ind på pc'en og dermed kom bagest i køen.

Det skal jo ikke være den måde, man fordeler de her midler på; det er alle vist enige om. Så derfor støtter vi selvfølgelig, at man får lavet om på det. Der er bare et enkelt problem, og det er, at man ifølge § 94, stk. 4, i det foreliggende lovforslag faktisk lægger op til, at kommunerne ifølge teksten nu selv kan vælge først til mølle-

principper. Det er muligt, at det ikke er hensigten med teksten, men sådan kan det forstås af den måde, der står i teksten, nemlig »kriterier for prioriteringen kan kombineres«, og der må jo ligge i det, at man også kan lade være med at kombinere dem. Det vil sige, at en kommune kan vælge at bruge først til mølle-princippet.

Det finder vi altså uhensigtsmæssigt i SF og håber, at man kan rette op på det på en eller anden måde, hvad enten det så skal være i form af boligministerens bekendtgørelse, eller om det er noget, vi skal snakke sammen om i udvalget. Jeg synes egentlig, vi skulle gøre det sidste, så vi har lidt klarhed over, hvad det er, vi nu lægger ud på det her område.

Så er det sådan, at vi i SF foretrækker, at man bruger byfornyelsesmidler på offentlig byfornyelse, eventuelt også med andelsboligforeninger inde her, men nu har vi jo så en del penge, som vi bruger på den private byfornyelse, og det er klart, at de skal fordeles på en fornuftig måde.

Så vi vil gå positivt ind i det her arbejde.

Aase D. Madsen (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører, hr. Egil Møller, ikke kan være til stede, vil jeg på hans vegne fremføre partiets synspunkter vedrørende dette lovforslag.

Lovforslag nr. L 73 er et lovforslag om ændring af lov om byfornyelse, en lov, Dansk Folkeparti er meget modstander af. Vi er modstandere af loven, fordi den medfører et meget stort bureaukrati og en meget stor og dyr administration. Loven burde efter Dansk Folkepartis mening afskaffes.

Det forslag om ændring af loven, som vi i dag behandler, er dog lidt bedre end den eksisterende lov, idet man vil ændre den kaotiske fordelingsregel efter princippet først til mølle, et princip, som viste sig komplet ubrugeligt, og derfor bør det selvfølgelig ændres. Det kaos, der opstod landet over, var aldeles uværdigt, og mange borgere her i landet må føle sig gjort til grin.

Jeg behøver ikke også nævne det, de andre ordførere nævnte, de problemer, det har givet med computere, der bryder ned, osv.

Vi i Dansk Folkeparti er ikke sikre på, at ministerens forslag er det rigtige, men selvfølgelig bør man bruge de objektive kriterier som fordelingsnøgle. Men det bliver meget små beløb, der er til rådighed til de enkelte kommuner. Derfor er det efter vores mening det rigtige

tidspunkt at overveje helt at afskaffe ordningen, så hvis ministeren skulle komme frem med sådan et forslag, bliver det støttet af Dansk Folkeparti.

I øvrigt har jeg hæftet mig ved lovforslagets bemærkninger, hvoraf det fremgår, at byfornyelsesmidlerne blandt andet skal sikre arkitektoniske kvaliteter og forbedringer af det fysiske rum i kommunerne. Det lyder jo herligt, men når man ser, at bygningerne er gjort i stand, er pænt restaureret, kan man så opleve, at kommunerne kan ødelægge det fysiske miljø, som gerne skulle sikres gennem lovens midler. Man kan se kommunerne smække grimme plakatsøjler, belyste reklameskilte og reklamebusstoppesteder med mere eller mindre afklædte fotomodeller op foran de smukt istandgjorte ejendomme.

Disse visuelle miljøforurenere kommer ene og alene op, fordi kommunerne falder for de smarte reklamefirmaers tilbud om at finansiere herlighederne. F.eks. har vi i Gentofte Kommune oplevet, at kommunalbestyrelsen har givet et udenlandsk reklamefirma en kontraktlig 15-årig hånds- og halsret til i realiteten at bestemme over, hvordan det visuelle miljø skal se ud i årene fremover med hensyn til at sætte reklamestandere op. En 15-års-kontrakt har man fået.

I øvrigt vil jeg opfordre de ærede medlemmer til at lukke øjnene godt op, når nu vi skal ud i det pulveriserende liv og se på bymiljøerne. Prøv at lægge mærke til den glidebane af amerikaniserede gigantreklamer, der mere og mere forurenere vores bymiljø.

Dansk Folkeparti har for et stykke tid siden fået et negativt svar fra vores miljøminister, da vi prøvede at få ham til at gribe ind i forbindelse med reklameforurening. Svaret var: Det er ikke mit bord, men kommunernes.

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil hertil sige, at vi er dog trods alt nået så langt i boligpolitikken i dag, at det ikke længere er mangel på regulære boliger, som driver os frem. Hvad angår boligstandarden, er vi også nået et langt stykke.

Men der er stadig noget, som kan gøres. Der findes stadig boliger med utidssvarende opvarmning, boliger uden eget toilet og bad både i større og mindre byer, og i landområderne findes bygninger, der trænger til en kærlig hånd. Derfor mener Centrum-Demokraterne, at

vi fortsat kan finde penge på budgetterne til fremme af byfornyelsen.

Først til mølle-princippet og dets uheldige konsekvenser er der allerede sagt meget om. Det afgørende for CD i denne forbindelse er, at det er meget tydeligt, at dette administrative princip ikke giver nogen garanti for, at midlerne havner dér, hvor behovene er størst.

Jeg skal her tilføje, at selvfølgelig ønsker jeg Århus tillykke, men jeg under dem ikke penge, når jeg ser på situationen ude i landet, hvor andre mangler dem lige så stærkt. Derfor støtter CD, at dette princip fjernes fra byfornyelsen.

Af samme grund har vi en enkelt indvending; når moralen i denne uheldige historie er, at først til mølle-princippet ikke er en god idé, så synes Centrum-Demokraterne, at det er besynderligt, at det fortsat skal være muligt for den enkelte kommune at anvende dette princip. Denne del af forslaget bliver vi vist nødsaget til at kigge nærmere på i udvalget.

CD ser samlet positivt på dette forslag. Byfornyelse er en nødvendig opgave. Den har et boligsocialt sigte, den er bygningsbevarende og har et bygningskulturelt sigte. Byfornyelse er også en dyr opgave, og søgningen på byfornyesmidlerne vil nok vise sig fremover at være større end de afsatte midler. Derfor finder vi det rigtigt, at der tilstræbes fordelinger af disse midler, som tager udgangspunkt i ansørgernes behov.

CD ser frem til en positiv behandling i udvalget.

Keld Albrechtsen (EL):

Selv om jeg er århusianer, må jeg jo vedgå, at den model, der var fundet til fordeling efter først til mølle-princippet, ikke virkede helt, som den skulle. Derfor er Enhedslisten så absolut indstillet på at gå ind og medvirke til at få det ændret, også ud fra det forslag, som regeringen her har fremsat. Det vil jeg gerne give mit tilsagn til.

Vi vil selvfølgelig kigge på enkelthederne i det. Vi synes måske nok, der er en noget vidtgående bemyndigelse. Vi må kigge på, om det er nødvendigt med så meget bemyndigelse.

Det kunne også have lidt sammenhæng med det problem, som CD rejser, om de enkelte kommuner skal have adgang til at bruge først til mølle-princippet, eller om man måske snare skulle have en behovsvurdering ind i billedet i de enkelte kommuner også. Men det er jo mere i detaljerne.

Jeg vil blot sige til slut, at efter Enhedslistens opfattelse ville den enkleste løsning være, at man simpelt hen afskaffede rammen for privat byfornyelse og overførte midlerne til den offentlige ramme. Det ved jeg godt vi ikke kan komme igennem med, der er nogle aftaler med nogle andre partier omkring den private byfornyelse, men man kunne jo muligvis i regeringen overveje – det vil vi da i hvert fald opfordre til – at de kommuner, der nu får tildelt en ramme inden for den nye fordelingsnøgle, kunne vælge at behovsorientere disse midler, måske eventuelt endda således, at de overgik til den offentlige byfornyelse frem for til den private, hvis man i den pågældende kommune har den opfattelse og bedømmelse af behovet i den pågældende kommune, at der er så tunge byfornyesopgaver, at det kræver en øget indsats i den offentlige byfornyelse.

Jeg håber, at der kan være mulighed for at få sådanne tanker med ind i behandlingen af forslaget. Som sagt, vi er positive.

Kim Behnke (FP):

Det er jo nok skæbnens ironi, at også i Fremskridtspartiets folketingsgruppe blev det århusianerne, der fik fornøjelsen af at gå ned og tale om det her forslag. Det skyldes nu, at vores ordfører, fru Kirsten Jacobsen, ikke kunne være til stede.

Vi var blandt dem, der råbte højt, da dette boliglotteri gik i gang, ikke kun på den dag, hvor udlodningen fandt sted, og alle for åbent tæppe kunne se, hvor absurd det var, men allerede på det tidspunkt, hvor man blandt forligspartierne var så evigt enige om, at det var et genialt princip, man havde opfundet. Nu skulle man afprøve Internettets herligheder, og jeg ved ikke hvad.

Det gik selvfølgelig galt. Og det går galt, hver gang man skal udlodde statsmidler til forskellige formål. For uanset hvilke kriterier man opstiller, vil der altid i den sidste ende enten være noget med, at der er et element af først til mølle, eller at der skal foregå et subjektivt skøn, og det går altid galt, for mængden af midler, der skal uddeles, er jo ikke uendelig.

Derfor vil de fleste altid få et afslag, og så har vi problemet, fordi mange af de projekter, der bliver givet afslag på, måske objektivt ville være akkurat lige så velfunderede som nogle af dem, der bliver givet tilsagn om.

Derfor er det vores opfattelse, at man skal lade være med at uddele disse tilskud. Man

skal i stedet stille det meget, meget enkle spørgsmål: Hvorfor er der overhovedet opstået det her behov for byfornyelse? Hvorfor har ejerne af disse ejendomme ikke automatisk og løbende sørget for en vedligeholdelse, der gør, at der slet ikke er brug for byfornyelse?

Svaret er meget, meget enkelt: Det er Folketingets ansvar. Det er Folketinget, hvor et nidskært flertal gennem årene har betragtet enhver boligejer, enhver ejer af en ejendom som en fæl bolighaj og boligspekulant, der bare var ude på at rage penge til sig. Og enhver grundejerforening kan berette om, at de midler, de i dag ifølge gældende lovgivning kan sætte til side til vedligeholdelse, er alt for få i forhold til, at det er meget, meget dyrt at vedligeholde specielt ældre ejendomme. Hvis man ikke skal ud og entre med sorte håndværkere – rent skattemæssigt i hvert fald – skal man betale dyrt, og det forstår man godt, når man ser på, hvordan vores skattelovgivning er indrettet. Så det er dér, vi skal tage fat. Har folk selv midlerne, så disponerer de selv løbende, og det er efter Fremskridtspartiets opfattelse den rigtige og sunde måde at få det her til at virke på.

Men hvad så med den offentlige sektor? Hr. Keld Albrechtsen bragte jo et ikke uvæsentligt element ind i debatten. Specielt når det gælder energibesparelser og energirigtige ejendomme, halter det offentlige jo langt bagud. Tager man et infrarødt fotografi af København, ser man Christiansborg Slot ligge som en pinlig rød hestesko og lyse op på billedet, fordi energien fosser ud af bygningen. Og sådan er det med statens, med kommunernes og med amtskommunernes ejendomme rundt omkring. De er i en meget dårlig energimæssig tilstand.

Jeg har også over for energiministeren efterlyst, at der snart kommer nogle flere aktstykker i Finansudvalget, hvor boligministeren søger om penge til at energisikre og isolere de offentlige ejendomme, for det er der brug for. Og specielt i en tid, hvor man pålægger private alverden af konsulenter osv. for at sikre, at de er energimæssigt rigtigt indrettet, er det pinligt, at det offentlige halter så meget bagud. Så de penge, man agter at bruge på det her projekt, synes vi at skatteyderne vil få langt større glæde af, hvis de bliver brugt til at isolere og sætte solfangere op.

Jeg ved godt, at Boligministeriets arkitekter får nervesammenbrud bare ved tanken om at sætte en solfanger op, men hvad nu, hvis boligministeren meddeler dem, at sådan skal det alt-

så være fremover? Hvor mange steder i boligministerens regi er der opstillet en vindmølle? Svaret er: nul steder. Ja, der er ude på Risø, men det er, fordi de går og måler på dem derude, og det er heller ikke i Boligministeriets regi. Det er simpelt hen, fordi det må private jo tage sig af. Hvorfor går staten ikke frem som et godt eksempel og viser, at man med solfangere, med solelementer, med vindmøller osv. faktisk kan få noget spændende ud af det – og så spare på energien. Det vil de her penge være bedre anvendt til, og derfor afviser vi forslaget.

Dorit Myltoft (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte det her forslag, der angiver fordelingen af midlerne til aftalt boligforbedring og helhedsorienteret byfornyelse. Lovens vægten af en decentral beslutningskompetence er fastholdt.

Da ansøgningerne under nærmest kaotiske forhold blev indleveret ved nytårstid, stod det klart, at nok skulle princippet om først til mølle følges, men der var faktisk tale om to møller, den ene placeret i kommunen og den anden i Boligministeriet.

Med det forslag, som vi i dag behandler, er der nu kun tale om én mølle, og den står i kommunen. Men kommunen kan ud over at følge det kendte princip vælge en procedure med en vurdering af de enkelte ansøgninger set i forhold til en samlet overordnet plan med forbedring af byens boliger.

I Det Radikale Venstre støtter vi også den fordeling, der nu er angivet omkring helhedsorienteret byfornyelse, hvor Boligministeriet kan vurdere de enkelte ansøgninger.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Man kan i sin kommentar til dette lovforslag vælge flere indfaldsvinkler. Man kunne holde en filosofisk tale om først til mølle-princippet. Det giver jo aldrig problemer, hvis der er rigeligt med midler og ikke overvældende mange ansøgere. Hvis der derimod er få midler og mange, som gerne vil have en eftertragtet vare, kommer man ofte op at slås, og de, der så ikke får den eftertragtede vare, bliver selvfølgelig skuffede.

Her har man givetvis haft nogle ideale hensigter med det, man aftalte, og har vel overset, at nogle var kvikkere til at bruge edb-systemet end andre; så jeg synes, det er fornuftigt, at man prøver på at finde lidt andre kriterier. Det kan vi støtte.

Så et par ord om byfornyelsen. Som jeg også tidligere har sagt, og som det er blevet sagt her fra talerstolen, er det jo en utrolig vigtig opgave, og vi bliver også fremover nødt til at bruge en del penge på byfornyelse.

Men endnu bedre er det jo, hvis vore boliger bliver vedligeholdt, så vi ikke får brug for den dyre og gennemgribende byfornyelse. Det er jo den bedste medicin, og dermed har jeg faktisk også antydnet, at vi på et tidspunkt kommer til at drøfte en ny lejelov og også får den skruet sådan sammen, at der er de rigtige incitamenter til en løbende vedligeholdelse af vores boligmasse.

Jeg tror, det er en af de store udfordringer. Vi har fået bygget mange både parcelhuse og almennyttige boliger i 1960'erne og 1970'erne. Så har vi en hel del private udlejningsejendomme, som er væsentlig ældre, men vi har ikke fået al vedligeholdelse fulgt nok op, og derfor får vi disse dyre byfornyelsesprojekter, som er nødvendige i den givne situation; men kan vi få tilrettelagt tingene mere langsigtet, tror jeg, at vi kan spare betydelige udgifter; der er jo lidt at fejle op efter de manglende beslutninger, som ikke er truffet tidligere.

Men dette konkrete forslag vil vi gerne støtte. Det er da et fornuftigt forslag i den givne situation.

Bolig- og byministeren (Jytte Andersen):

Jeg takker for den velvillige behandling fra alle Folketingets partier – sådan næsten da – og skal her komme med nogle enkelte kommentarer. Der ligger et udvalgsarbejde foran os, og jeg medvirker selvfølgelig meget gerne til opklaring og præcisering, hvis der måtte være behov for det.

Jeg vil først sige, sådan mere for en ordens skyld, at det administrative kaos eller de tumultagtige scener eller det bingolotteri eller den lottolotteristemning, der udviklede sig, jo var en konsekvens af en politisk vedtagelse, som var båret af et meget bredt flertal her i Folketinget.

Det har været sådan, at mulighederne for boligministeren – altså min forgænger – for at ændre på det ikke har været til stede; der skulle lovgivning til. Så det er også noget af det, som Justitsministeriet har peget på: at det er nødvendigt med lovgivning.

Det er nu også meget rart, synes jeg, at være på den sikre side og ikke bruge måske nogle – hvis der skulle være nogen sådanne – upræcise

formuleringer til at lægge et helt andet fordelingsprincip til grund end det, som partierne omkring byfornyelsesloven har været optaget af på det tidspunkt.

Men det her er jo så et eksempel på, at politikere også kan tage fejl. Det er i og for sig ikke nogen skam, når man er et menneske, og politikere er også en slags mennesker. Og der er sådan set ikke andet at sige, end at hvis det ikke virker, det, vi har gjort – og det virkede ikke så godt, som vi ønskede – så laver vi det om igen. Så får vi det også klargjort og tydeliggjort ordentligt og fornuftigt ved en folketingsbehandling. Det synes jeg faktisk er en fair måde.

Jeg vil godt se meget positivt på dette med tidsfristerne, som Venstres ordfører var inde på: Kan man gøre noget, så beboerne, som jo er en vigtig aktør i hele byfornyelsesprocessen, kan få lidt mere tid i forhold til kommunernes retningslinjer om, hvornår de skal melde tilbage, medvirker jeg meget gerne til det.

Der kan være nogle begrænsninger i forhold til, hvornår finansloven bliver vedtaget, hvornår de kommunale budgetter bliver vedtaget; men lad os prøve at kigge på, om perioden til beboerne ikke kan blive noget længere end det, der er lagt op til i lovforslaget. Det vil jeg i hvert fald være parat til at kigge på.

Så har der også været kommentarer i forhold til det her med decentraliseringen, eller rettere sagt den mulighed, der ligger i loven, for, at kommunalbestyrelsen, hvis den beslutter sig for det, selv kan anlægge nogle kriterier, som er først til mølle. Om det skal være en mulighed, eller det ikke skal være en mulighed, er jo også en drøftelse, som udvalget må tage.

Personlig synes jeg – og det er også det, der har været baggrunden for lovforslaget her – at vi gerne vil bestemme meget her i Folketinget. Og engang imellem vil vi gerne bestemme så meget, at kommunerne synes, de får for snævre rammer til at træffe nogle beslutninger, som de måske i nogle konkrete situationer synes er de bedste. Altså eksempelvis: Hvis der er tre lige gode projekter i en kommune, kan kommunen jo godt have en fordel i at sige: Dem, der kommer først, de får; det kan være enkelt set ud fra sådan en kommunal synsvinkel. Så spørgsmålet er, om vi alligevel ikke skal lade det kommunale selvforvaltningsprincip og demokrati råde her.

Jeg vil umiddelbart tro, at mange kommuner ville sørge for at tænke meget igennem, så de ikke kommer til at stå i en situation i kommu-

nen, sådan som regeringen stod i situationen i januar måned.

Men lad os prøve at tale om det.

Jeg synes faktisk, at det her jo er en balance imellem, hvor centralistiske vi skal være som Folketing, og i hvor høj grad vi skal anerkende det kommunale demokrati og give det kommunale demokrati en chance for at lægge nogle retningslinjer. Men lad os prøve at drøfte det stille og roligt hen ad vejen. Jeg har tilkendegivet min holdning. Jeg synes, det kommunale demokrati skal have lov til at udvikle sig, og jeg har også noteret mig, at de kommunale organisationer ikke har haft indvendinger imod lovforslaget som sådan.

Så kan jeg konstatere, at fru Aase D. Madsen er modstander af byfornyelsesloven og i øvrigt er meget irriteret over, når byfornyelsen nu bliver lavet, at man så fra kommunal side kan ødelægge udsynet til de her nyrenoverede bygninger. Det forekommer at være noget inkonsekvent.

Når jeg synes, at denne lov skal fungere så godt som muligt, og når jeg synes, at vi også gerne skal sørge for, at der er penge til byfornyelse, hænger det jo rent faktisk sammen med, at der er omkring 229.000 lejligheder i dag, som faktisk er utidssvarende, og hvor jeg ikke mener, man kan være bekendt at have den holdning at sige: Jamen byfornyelsesloven er ikke en lov, vi skal prioritere. Med andre ord: Vi skal ikke prioritere en fornuftig udvikling af boliger til folk, som er meget afhængige af, om de nu bor i gode boliger eller i dårlige boliger. Det er jo i virkeligheden noget af det, der bestemmer vor livsværdi og vore livsudfoldelsesmuligheder.

Derfor er der selvfølgelig en politisk forpligtelse i at sige, at de, der bor i dårlige boliger, kan regne med Folketingets bevågenhed i forhold til at gøre boligerne bedre. Og jeg synes, der er grund til at glæde sig over, at der faktisk er et bredt flertal i Folketinget, der har den politiske bevidsthed og lever op til den politiske forpligtelse, at vi også har et ansvar for, hvordan boligstandarden er.

Jeg har sådan set svaret fru Annie Lunde Hansen på spørgsmålet om, hvorfor det kommunale princip er lagt ind, så det skal jeg ikke komme yderligere ind på.

Jeg takker også hr. Keld Albrechtsen for en positiv holdning til udvalgsarbejdet. Man må sige, at hr. Keld Albrechtsen som århusianer er ganske idealistisk i sin indfaldsvinkel her, al-

den stund han formentlig ikke får ros, når han kommer hjem til Århus. Så meget mere grund er der til at takke hr. Keld Albrechtsen for tilkendegivelsen her fra Folketingets talerstol. Så det vil jeg da gøre.

Sluttelig vil jeg til hr. Kim Behnke sige, at det, man i hvert fald kan få ud af hr. Kim Behnkes tale, er en konklusion, der klart viser, at skal man have bedre boliger, kan det kun finansieres ved, at man har flere penge til vedligeholdelse, og at man sætter flere penge hen til vedligeholdelse, og det vil i sidste instans betyde højere huslejer.

Og det var jo prisværdig klar tale fra Fremskridtspartiet og i øvrigt også fra Dansk Folkeparti, hvor man også kan drage den konklusion: Bedre boliger betyder højere husleje og også uforholdsmæssig højere husleje. For selvfølgelig kommer der en højere husleje, når boligstandarden stiger. Hvis man skal starte fra bundlinjen og lægge det på huslejen, bliver huslejen ganske voldsom i mange boliger. Og jeg er i hvert fald glad for, at der ikke er et flertal bag det synspunkt i Folketinget i dag.

Pernille Frahm (SF):

I SF vil vi jo også gerne være med til at udvikle det kommunale demokrati, men vi vil også gerne være med til, at man undgår nogle uhenigtsmæssige procedurer. Og når vi nu har forsøgt med først til mølle-princippet og fundet ud af, hvor uhenigtsmæssigt det er, så synes jeg, at vi burde medvirke til, at procedurerne ude i kommunerne bliver hensigtsmæssige.

Det er en meget, meget bred bemyndigelse, der ligger til kommunerne i § 94, stk. 4, for det er jo ikke bare sådan, at der står, at kriterierne »kan kombineres«, men der står jo også, at kriterierne »kan fastsættes på grundlag af«. Det vil sige, at det også kunne være helt andre kriterier. Det kunne være nogle helt tredje. Det kunne være de røde huse først. Jeg håber på, at ministeren vil medvirke til, at vi får en præcisering af det her, for som det ligger nu, synes jeg ikke, det bare er demokrati, men det nærmer sig anarki.

Rikke Hvilshøj (V):

Nu er det lidt sjovt i dag at høre en SF'er tale meget om det centralistiske og en socialdemokrat tale meget om det decentrale styre, og det er egentlig årsagen til, at jeg meldte mig, for det er en dejlig ting en gang imellem at høre en socialdemokratisk minister tale om det decen-

trale styre. Det gør vi desværre alt for sjældent, og på den led er jeg faktisk enig med ministeren.

Først til mølle-princippet bliver jo brugt i mange sammenhænge. Det er jo ikke første og sidste gang, at det princip bliver brugt rundt-omkring. Problemet i dette tilfælde var i høj grad, at der jo var to møller, og så kan jeg godt se, at det ville gå galt, og det var også, hvad vi så. Jeg synes, vi i udvalget lige skal vende det en ekstra gang og se, om vi ikke kan bevare den selvstændighed for kommunen og sikre, at den selv kan afgøre, hvad der er mest hensigtsmæssigt i kommunen. Den er bedre til at vurdere, hvor mange der vil søge, og det har vi også set kan afhænge lidt af hensigtsmæssigheden med først til mølle-princippet.

Så jeg må sige, at jeg faktisk er meget enig med ministeren.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne lige gendrive bolig- og byministerens ord om, at Dansk Folkeparti ønsker højere husleje lige sådan med ét slag.

Det, der sker ved byfornyelse, er jo som regel, at man sætter de lejere, der har boet der gennem mange år, ud af deres lejlighed. De vil ikke ud, for de har boet dér på Nørrebro eller Vesterbro i mange år, og de vil søreme ikke byfornys. De vil hellere bo, næsten som det ser ud. Efter byfornyelsen sætter man dem ind igen – eller de forsøger at komme tilbage – til en meget højere husleje, som de så slet ikke kan betale, eller også sætter man dem ud et eller andet sted på Vestegnen. Det synes jeg ikke er en rar tanke.

Hvis man derimod igennem årene havde haft en rimelig vedligeholdelse af den ældre boligmasse, måske til en lidt øget husleje, havde beboerne kunnet få den boligstandard, de havde ønsket. Det var måske ikke noget med fine badeværelser og alt mulig andet, men så havde de kunnet blive boende i det miljø, de har boet i hele deres liv, og de kunne så bo i rimelig vedligeholdte ejendomme.

Men fordi man ikke har villet røre ved dette problem, skal der nu en stor byfornyelse til, hvor beboerne skal rives ud af deres miljø.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Annie Lunde Hansen og derefter bolig- og byministeren.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg håber, at vi ved udvalgsarbejdet kan få slettet først til mølle-princippet ude i kommunerne, ellers vil der rundtomkring i kommunerne være forskellige præmisser, man kan få de byfornyelsespenge på, og det synes jeg ikke kan være rigtigt. Jeg synes stadig væk, at det må være behovet for pengene, der tæller højest.

Bolig- og byministeren (Jytte Andersen):

Først til fru Rikke Hvilshøj, som er lidt forvirret over, at en socialdemokrat også er demokrat og lægger vægt på det kommunale selvstyre. Jeg vil ved lejlighed måske fremsende vores parti-programmer, kommunalpolitiske programmer og diverse til Venstres ordfører, for dér vil fru Rikke Hvilshøj kunne se, at vi lægger faktisk meget vægt på det kommunale selvstyre. Det gør vi også i denne sag, hvor vi faktisk har tiltro til, at kommunalbestyrelsen selv kan vurdere, hvad det er for nogle hensyn, hvad det er for nogle regelsæt, der skal til for at afgøre, om den foretrækker et projekt eller den foretrækker et andet projekt.

Det er vi ikke velegnet til herinde i Folketinget, og det kan jeg også se på fru Pernille Frahm hun også er enig i. Så mon ikke diskussionen om § 94 kan blive afklaret, og vi måske kan komme til lidt bedre forståelse af, hvad vi mener? Alle omkring ordførerbordet nikker, og det er jo så et udtryk for, at man er relativt enig i, at kommunerne faktisk skal have nogle muligheder for selv at lade de forskellige projekter og penge indgå i en bypolitik og en byfornyelsespolitik, som passer til den kommune. Andet er jo i virkeligheden ufornuftigt, så det tror jeg faktisk godt vi kan blive enige om.

Så vil jeg godt sige til fru Aase D. Madsen, at der forekommer at være nogle myter i det, der bliver sagt. Det er faktisk sådan, at der er ganske mange mennesker, der meget gerne vil have byfornyset deres bolig dér, hvor de bor – det er også, fordi det er nødvendigt – og de indgår faktisk meget aktivt i arbejdet for byfornyelse. Så den dér forestilling om, at ældre mennesker eller unge mennesker for den sags skyld gerne vil sidde i slum, fordi det er åh, så romantisk, som regel kun findes hos dem, der bor meget langt væk fra slummen.

De fleste vil faktisk gerne gøre en indsats, og det viser sig jo også, at de bagefter bliver i de boligområder med de muligheder, der selvfølgelig er for en forhøjelse af huslejen, men det er

ikke i en grad, så det dækker de meget store udgifter, der er ved byfornyelse.

Man kan selvfølgelig altid diskutere, hvor meget der skyldes fortidens synder. Selvfølgelig er det fortidens synder i en eller anden grad, men det ændrer jo ikke ved, at hvis vi gerne vil gøre noget nu og her i maj måned eller i juni måned eller i september måned i året 1998, så er det jo ikke de nuværende beboere, der skal betale en så voldsom pris, som de ville komme til, hvis man fjernede byfornylsesloven og de penge, der ligger bag den.

Rikke Hvilshøj (V):

Jeg vil blot lige korrigere ministeren. Jeg talte ikke om, hvorvidt Socialdemokratiet var demokratisk eller ej – det tror jeg partierne her i Folketinget er – men jeg oplever tit Socialdemokratiet som centralistiske og ikke så decentrale.

Men jeg er da glad for at høre, at ministeren siger, det står i Socialdemokratiets partiprogrammer, at man værner meget om det kommunale selvstyre og det decentrale styre, vi har i Danmark. Det synes jeg ikke altid vi oplever, men vi kunne måske få det første eksempel fra den nye regering her ved regeringens forhandlinger med kommunerne. Det glæder jeg mig til at se.

Aase D. Madsen (DF):

Som jeg forstår ministeren, siger ministeren, at når vi nu laver de her byfornyelser, er vi faktisk i år 0, og så er den saga blot. Den er færdig, for som boliglovgivningen altså er indrettet i øjeblikket, skal vi bare sige: Nå, men vi byforny og byforny og byforny fremefter. Eller mener boligministeren, at man kan lave en lovgivning, således at man ikke behøver tage så store hug, og således at man kan vedligeholde kontinuerligt for fremtiden?

Bolig- og byministeren (Jytte Andersen):

Jeg mener, vi har en glimrende byfornylseslov, og jeg glæder mig over, det er et bredt flertal, der står bag den.

Jeg glæder mig også over, at der i år er afsat 2 mia. kr. til byfornyelse – jeg havde gerne set, det var noget mere, men det var så ikke muligt ud fra nogle politiske og økonomiske vurderinger – og det er jo et udtryk for, at der faktisk er støtte til byfornylsesloven, og det er en erkendelse af, at selv om vi har en relativt god boligstandard, er der stadig væk mange boliger, der er byfornylsesværdige, hvis man kan sige

det sådan. Der er faktisk knap 230.000 mennesker, der bor i lejligheder, hvor der ikke er toilet, og hvor der ikke er varmt vand. Og jeg tror jeg ikke, at Dansk Folkepartis ordfører kunne tænke sig at bo i sådan en lejlighed, uanset hvor mange år man havde boet der, og uanset hvor romantiske forestillinger man har om det nærområde.

Der er altså brug for løbende systematisk byfornyelse. Selvfølgelig er der også brug for at kigge på, om det private boligbyggeri på anden vis kan bringes i balance. Vi har den omkostningsbestemte husleje, som er et glimrende instrument til løbende at sætte penge af til vedligeholdelse og få gjort boligerne bedre.

Men det, der var fru Aase D. Madsens udgangspunkt i denne diskussion, var, at Dansk Folkeparti var imod byfornylsesloven. Ergo er Dansk Folkeparti imod, at vi fra det offentlige side investerer i bybevaring og byfornyelse, og det betyder, at beboerne selv betaler fuldt og helt, eller også skal der ikke gøres noget ved det.

Det er det, der står tilbage, og det synes jeg faktisk er prisværdig klart, og det kunne jeg sådan set godt ønske mig at flere end dem, der nu er til stede her i Folketinget i dag, hørte, fordi det er en meget, meget afslørende politisk tilkendegivelse af, at der altså er nogle mennesker, der skal bo dårligt.

Aase D. Madsen (DF):

Så er vi herne ved diskussionen: Skal vi tage skatteydermidler til det, eller skal vi lade lejerne selv? Det mener ministeren, men det mener vi måske ikke. Vi mener måske, der kan findes andre muligheder i en rimelig boliglovgivning, således at det bliver lejermidler, der går til byfornyelse, så man selv ude i de forskellige ejendomme mere eller mindre kan bestemme, hvad vores penge skal gå til.

Hvorfor må man ikke få selvbestemmelse ude omkring i ejendommene? Det må man ikke. Man må ikke selv opbygge disse midler, der eventuelt kunne »byforny« i en mindre grad, end der gøres ved en stor, fin statslig ordning.

Så boligministeren kan sige ølse for og ølse bag, at nu vil vi sætte huslejerne op, og det er det, boligministeren er ved at prøve på at få Dansk Folkeparti i gyngen med, men det får boligministeren altså ikke.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

25) Valg af 11 medlemmer til Landsskatteretten for perioden 1. juni 1998-31. maj 2004.

Anden næstformand (Henning Grove):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 97 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Enhedslisten;

en gruppe på 81 medlemmer: Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti.

Valgt blev:

Lissa Mathiasen (S)

Børge Bakholt (udpeget af S)

Svend Taanquist (udpeget af S)

Poul Qvist Jørgensen (udpeget af S)

Gurli Nielsen (udpeget af SF)

Dagmar Mørk Jensen (udpeget af RV)

Mariann Fischer Boel (V)

Svend Heiselberg (V)

Flemming Hansen (KF)

Pernille Sams (KF)

Kristen Simonsen (udpeget af FP)

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i dag, torsdag den 7. maj 1998, kl. 15.30 med følgende dagsorden: (Se indledningen til næste møde).

Mødet hævet kl. 13.49
